

Πειραιάς, 16 Οκτωβρίου 2023

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ**Οι πρώτες οικονομικές αναταράξεις από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή**

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς ενημερώνει πως, στον απόηχο της ανάφλεξης του πολέμου στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, η **Ομοσπονδία των Ισραηλινών Εμπορικών Επιμελητηρίων** απέστειλε ενημερωτικό σημείωμα στους εμπορικούς εταίρους της χώρας, μεταξύ των οποίων και το **Ελληνο-Ισραηλινό Επιμελητήριο**, με το οποίο διευκρινίζει ότι οι εμπορικές συναλλαγές συνεχίζονται, παρά τις δύσκολες συνθήκες. Παράλληλα, η Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων του Ισραήλ έχει θέσει σε λειτουργία μία μονάδα έκτακτης ανάγκης για τη στήριξη των ξένων επιχειρήσεων. Η **FICC** διευκρινίζει ότι το αεροδρόμιο Ben Gurion του Τελ Αβίβ παραμένει ανοιχτό, ενώ οι αεροπορικές εταιρείες του Ισραήλ El Al και Arkia εξακολουθούν να μεταφέρουν εντατικά αγαθά, από πολλούς προορισμούς, από και προς το Ισραήλ. Σε σχετική ανακοίνωση επισημαίνεται πως το Ashdod και όλα τα λιμάνια με τα τελωνεία και τις αρχές λειτουργούν κανονικά και αδιάκοπα, 24 ώρες την ημέρα, συνεχίζοντας, παρά την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, να φορτώνουν και να ξεφορτώνουν αγαθά. Επίσης, οι πλατφόρμες για φυσικό αέριο που έχουν αναπτυχθεί στην περιοχή από το Ισραήλ, φυλάσσονται στον υπέρτατο βαθμό.

Η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ ανακοίνωσε ότι είναι πολύ νωρίς ακόμα για να εκτιμηθεί η οικονομική ζημιά από τη σύγκρουση, αλλά επεσήμανε ότι ένας πόλεμος 50 ημερών με τους μαχητές της Χαμάς στη Γάζα το 2014, προκάλεσε ζημιές 3,5 δις σεκέλ ή 0,3% του ΑΕΠ. Σύμφωνα, πάντως, με μια πρώτη εκτίμηση, το κόστος του τρέχοντος πολέμου μπορεί να ανέλθει στο 1,5% του ισραηλινού ΑΕΠ που αντιστοιχεί σε περίπου 8 δις ευρώ. Οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες στην αγορά του Τελ Αβίβ, έκλεισαν με βουτιά σχεδόν 7% και οι τιμές των κρατικών ομολόγων υποχώρησαν κατά περίπου 3%. Η κεντρική τράπεζα ανακοίνωσε, επίσης, ότι θα πουλήσει έως και 30 δις δολάρια, με ανοιχτό το ενδεχόμενο επέκτασης κατά 15 δις δολάρια επιπλέον με στόχο την απαραίτητη ρευστότητα για να κρατήσει ανοιχτή την αγορά, μέχρι να εξομαλυνθεί η αστάθεια στη συναλλαγματική ισοτιμία του εθνικού νομίσματος, που υποχώρησε 2% στα 3,9 σεκέλ ανά δολάριο.

Το Ισραήλ, μετά την πιο θανατηφόρα επίθεση που δέχθηκε εδώ και δεκαετίες διακηρύττει ότι ο πόλεμος με τους μαχητές της Χαμάς στη Λωρίδα της Γάζας θα είναι μακρύς και δύσκολος, αφού ενεργοποίησε το άρθρο 40, για πρώτη φορά μετά το 1973, και προχώρησε σε μαζική επιστράτευση

300.000 εφέδρων στρατιωτών. Ταυτόχρονα, ενδεχόμενη κλιμάκωση με την εμπλοκή άλλων χωρών της περιοχής, όπως το Ιράν, τον Λίβανο και τη Σαουδική Αραβία, θα είναι μεγάλο πλήγμα για όλη τη διεθνή οικονομική κοινότητα που ήδη είναι σε εμπόλεμη κατάσταση με αλυσιδωτές εκρήξεις στα ξένα χρηματιστήρια και στις αγορές, αλλά και με ανάφλεξη των τιμών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η όλη κατάσταση προκαλεί μετακίνηση των επενδυτών σε **«ασφαλή καταφύγια»**, καθώς οι αγορές παρακολουθούν τα γεγονότα για να μετρήσουν τον γεωπολιτικό κίνδυνο. Όπως, μάλιστα, αναφέρουν αναλυτές, ο αυξανόμενος γεωπολιτικός κίνδυνος θα οδηγήσει στις αγορές περιουσιακών στοιχείων, όπως ο χρυσός, που είναι ένας αντισταθμιστής έναντι της διεθνούς αναταραχής και το δολάριο που, ως συνήθως, θα ωφεληθεί από τη συγκυρία. Παράλληλα, ενισχύεται η ζήτηση για αμερικανικά ομόλογα που έχουν ήδη εκτοξευτεί και, βεβαίως, υπάρχει αντίκτυπο στις τιμές της ενέργειας, όπως φαίνεται από την άμεση αύξηση στη τιμή του πετρελαίου, από τα 84, στα 91 δολάρια το βαρέλι.

Αναφορικά με το **διμερές εμπόριο μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ**, από τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, είναι εντυπωσιακό πως, το 2022, κατεγράφη σημαντική αύξηση κατά 45,8% στον συνολικό όγκο, που έφτασε τα 1,37 δις ευρώ και, μάλιστα, με την χώρα μας να τριπλασιάζει το εμπορικό ισοζύγιο υπέρ της, από τα 110 εκατ. ευρώ στο ευρύ πλεόνασμα των 327 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στο +54,9% των εξαγωγών της Ελλάδας προς το Ισραήλ, που ανήλθαν σε αξία στα 850 εκατ. ευρώ, από τα περίπου 550 εκατ. μέσα σε διάστημα ενός έτους. Εξαιρούμενων των πετρελαιοειδών, η ετήσια αύξηση 23,5% των εξαγωγών ήταν εξίσου σημαντική, αφού από τα 440 εκατ. ευρώ έφτασε στο ιστορικό ρεκόρ των 543 εκατ. ευρώ. Ομοίως, το 2022 οι εισαγωγές από το Ισραήλ κατέγραψαν αυξήσεις της τάξης του 33% φθάνοντας σε αξία τα 523 από τα 393 εκατ. ευρώ. Εξαιρουμένων, όμως, των πετρελαιοειδών, καταγράφηκε μια μείωση της τάξης του 5% και, συγκεκριμένα, από τα 207 στα 197 εκατ. ευρώ. Το σημαντικότερο στοιχείο των ελληνικών εξαγωγών κατά την περυσινή χρονιά και στις αρχές του 2023 ήταν η μεγάλη αύξηση που καταγράφηκε σε σειρά εδραιωμένων διεθνώς ελληνικών προϊόντων, πετρελαιοειδών και διαφόρων βιομηχανικών προϊόντων στον κατασκευαστικό τομέα άντλησης υδρογονανθράκων, όπως χαλκοσωλήνες, σιδηροσωλήνες και σύρματα. Αξιοσημείωτη είναι η παντελής απουσία διατροφικών και φαρμακευτικών ειδών στα πρώτα δέκα εξαγώγιμα προϊόντα μας, γεγονός που καταδεικνύει τις ιδιαιτερότητες της ισραηλινής αγοράς. Στα εισαγόμενα στην Ελλάδα είδη, κυριαρχούν τα πετρελαιοειδή προς τα διυλιστήριά μας με 305 εκατ. ευρώ, τα οποία καλύπτουν σχεδόν τα 2/3 της συνολικής αξίας των εισαγωγών μας, ενώ σημαντικό μερίδιο εξακολουθεί να έχει το **«scrap»** διαφόρων παλαιών σιδηρούχων μετάλλων για επεξεργασία.

Ο πρόεδρος του Ε.Β.Ε.Π. & Π.Ε.Σ.Α., Βασίλης Κορκίδης, δήλωσε τα ακόλουθα:

*«Άλλη μία πολεμική σύρραξη στην γειτονιά μας. Άλλη μία αστάθεια στη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, με τη λέξη αστάθεια να κάνει το διεθνές εμπόριο να κρατά την αναπνοή του περιμένοντας, να κατακαθίσει η σκόνη των πυραυλικών προσβολών ένθεν κακείθεν. Εύχομαι να μην βιώσει ο εμπορικός κόσμος τις αγωνίες που βίωσε πριν 50 χρόνια με τον πόλεμο του Γιομ Κιπούρ το 1973. Εύχομαι, ακόμα και τώρα, την ώρα μηδέν, να πρυτανεύσει η λογική και η παρέμβαση του ΟΗΕ για παύση των εχθροπραξιών, ώστε το **«επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία»**, και μάλιστα στους **Άγιους Τόπους**, να μην φαντάζει μακρινό και ουτοπικό. Δυστυχώς, για μια ακόμη φορά, η παγκόσμια οικονομία έχει το βλέμμα της στραμμένο στη Μέση Ανατολή, ενώ το ελληνικό επιχειρείν, που δραστηριοποιείται στο εμπόριο, τη βιομηχανία και τη ναυτιλία της Ανατολικής Μεσογείου κρατά στάση αναμονής. Το μεγάλο ερώτημα είναι η έκταση και η διάρκεια του πολέμου, αφού μια ενδεχόμενη κλιμάκωση θα είναι μεγάλο πλήγμα για την περιοχή μας. Το βέβαιο είναι πως καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε έναν ακόμα σοβαρό γεωπολιτικό κίνδυνο, που απειλεί να πλήξει σοβαρά τον κλάδο του τουρισμού και των εξαγωγών μας, χωρίς όμως να μπορούμε ακόμα να εκτιμήσουμε το μέγεθος των οικονομικών επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία. Όλα αυτά είναι, προς το παρόν, το έλασσον θέμα του πολέμου στη Μέση Ανατολή, αφού το μείζον είναι παντού και πάντα η απώλεια ανθρώπινων ζωών και κυρίως άμαχου πληθυσμού. Το τελικό μου σχόλιο, όπως διαμορφώνεται η παρούσα κρίσιμη κατάσταση στη Μέση Ανατολή, είναι **«το μη χείρον βέλτιστον»**.*